

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 30 września 2022 r.

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych
oraz ustawy o ochronie roślin przed agrofagami**

(druk nr 801)

I. Cel i przedmiot ustawy

Nowelizacja ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz ustawy o ochronie roślin przed agrofagami stanowi uzupełnienie jej przepisów na potrzeby bieżącej działalności kontrolnej Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS) między innymi w celu doprecyzowania przepisów regulujących zasady kontroli w handlu detalicznym, w tym w zakresie kontroli sprzedaży żywności w zakładach żywienia zbiorowego oraz prowadzonej na odległość, dostosowania funkcjonowania IJHARS do obowiązujących wymagań w zakresie ochrony danych osobowych oraz uporządkowania przepisów w zakresie rejestrów rzeczoznawców, a także przyznania IJHARS uprawnień związanych z realizacją nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

W ustawie z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami zmienia się przepisy w zakresie identyfikowalności bulw ziemniaków w obrocie oraz wprowadza się przepisy karne dotyczące naruszeń przepisów odnoszących się do identyfikowalności towarów.

W art. 1 pkt 1 uaktualnia się odnośnik do ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, obejmujący rozporządzenia, których postanowienia są wykonywane przez przedmiotową ustawę oraz dyrektywy, których postanowienia wdraża ta ustawa.

Przejęcie od 1 lipca 2020 r. przez IJHARS nadzoru nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych w obrocie detalicznym (w tym sprzedaży prowadzonej na odległość, w szczególności za pośrednictwem internetu) powoduje konieczność uzupełnienia przepisów ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych w celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych i umożliwienia IJHARS dokonywania skutecznych kontroli.

Doprecyzowanie zasad prowadzenia kontroli polega na:

- a) uzupełnieniu definicji artykułów rolno-spożywczych o pasze przeznaczone dla zwierząt domowych (w celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych co do możliwości stosowania w tym zakresie przepisów ustawy),
- b) wprowadzeniu definicji zakupu kontrolnego i sprzedaży na odległość,
- c) wprowadzeniu instytucji anonimowego pobrania próbki,
- d) kontroli w obrocie detalicznym na podstawie okresowego imiennego upoważnienia do przeprowadzania kontroli,
- e) umożliwieniu kontroli działalności podmiotów prowadzących sprzedaż na odległość oraz zakładów żywienia zbiorowego przez zakup kontrolny produktu (z ujawnieniem tożsamości i okazaniem upoważnienia do kontroli po otrzymaniu zamówionego produktu/potrawy),
- f) ustanowieniu możliwości pobierania przez organy IJHARS próbek do kontroli oznakowania,
- g) umożliwieniu organom IJHARS wykonywania fotografii kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych,
- h) przyznaniu IJHARS możliwości stosowania sankcji w związku z realizacją nowych zadań związanych z nadzorem nad wprowadzaniem do obrotu materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

Dostosowanie funkcjonowania IJHARS do obowiązujących wymagań w zakresie ochrony danych osobowych dotyczyć będzie m.in. zapewnienia właściwego przetwarzania danych osobowych zawartych w prowadzonych przez IJHARS rejestrach podmiotów działających na rynku artykułów rolno-spożywczych, rejestrach rzeczoznawców oraz wnioskach.

Jak wynika z uzasadnienia do projektu ustawy „w proponowanych rozwiązaniach prawnych uwzględniono konieczność wyeliminowania wątpliwości dotyczących problemów

z określeniem ról, wzajemnych relacji podmiotów biorących udział w procesie przetwarzania danych osobowych, zwłaszcza w systemie informatycznym dedykowanym działalności w zakresie produkcji, składowania, konfekcjonowania i obrotu artykułami rolno-spożywczymi. W zintegrowanym systemie informatycznym przetwarzane są dane osobowe rolników oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (a zatem dane podlegające przepisom o ochronie danych osobowych), pozyskiwane bezpośrednio od podmiotów danych oraz z systemu CEIDG, w zakresie danych tzw. zwykłych, jak również obejmujących dane o naruszeniach prawa, nałożonych grzywnach w drodze mandatu karnego oraz karach administracyjnych, które to następnie, w niektórych przypadkach, przetwarzane są automatycznie w celu szacowania ryzyka”.

Zmiany ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami wynikają z wejścia w życie przepisów rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/2072 z dnia 28 listopada 2019 r. ustanawiającego jednolite warunki wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin i uchylającego rozporządzenie Komisji (WE) nr 690/2008 oraz zmieniającego rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2019 oraz doświadczeń związanych ze stosowaniem przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin, zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013, (UE) nr 652/2014 i (UE) nr 1143/2014 oraz uchylającego dyrektywy Rady 69/464/EWG, 74/647/EWG, 93/85/EWG, 98/57/WE, 2000/29/WE, 2006/91/WE i 2007/33/WE dotyczą zapewnienia identyfikowalności towarów w związku z wymogiem określonym w art. 7 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych na podstawie którego wymagane jest, aby na każdym etapie obrotu podmiot posiadający artykuły rolno-spożywcze dysponował również informacjami istotnymi z punktu widzenia jakości handlowej, w tym danymi umożliwiającymi identyfikację tych artykułów.

Ustawa, co do zasady, ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Przepisy dotyczące rejestrów mają wejść w życie od 1 stycznia 2023 r.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę w dniu 15 września 2022 r. Projekt ustawy stanowił przedłożenie rządowe. Prace nad ustawą prowadziły Komisja Gospodarki i Rozwoju oraz Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które przedstawiły sprawozdanie w druku sejmowym nr 2583.

Komisje wprowadziły zmiany redakcyjne, ale również mające na celu dostosowanie projektu ustawy do aktualnego stanu prawnego w zakresie regulacji objętej projektem. Zrezygnowano z niektórych rozwiązań proponowanych w projekcie, jak na przykład znakowania wody mineralnej, wody źródlanej, wody stołowej i soli znakiem „Produkt polski” czy wprowadzenia przepisów mających na celu możliwość wyróżnienia produktów pochodzących od lub ze zwierząt utrzymywanych w warunkach podwyższonego dobrostanu, w odniesieniu do których było realizowane albo jest realizowane działanie Dobrostan zwierząt w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014–2020) przez umieszczenie oznaczenia „Dobrostan Plus”.

W drugim czytaniu zgłoszono trzy poprawki, które następnie zostały przez wnioskodawców wycofane. Sejm uchwalił ustawę w brzmieniu zaproponowanym w sprawozdaniu Komisji.

III. Uwagi szczegółowe

1) w art. 1 pkt 13 ustawy, w zmienianym art. 29 ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wprowadzono błędne odesłanie do art. 17 ust. 1 pkt 1 lit. e-l zmienianej ustawy.

W wyniku przyjęcia poprawek do projektu ustawy w Sejmie, został usunięty przepis zmieniający art. 17 ust. 1 pkt 1 zmienianej ustawy, który wprowadzał w tym przepisie lit. l dotyczącą kontroli pochodzenia artykułów rolno-spożywczych oznakowanych informacją „DobrostanPlus”. Wobec powyższego zmiana art. 29 ust. 1 zmienianej ustawy jest bezprzedmiotowa.

Propozycja poprawki:

– w art. 1 skreśla się pkt 13.

Aldona Figura

Główny legislator